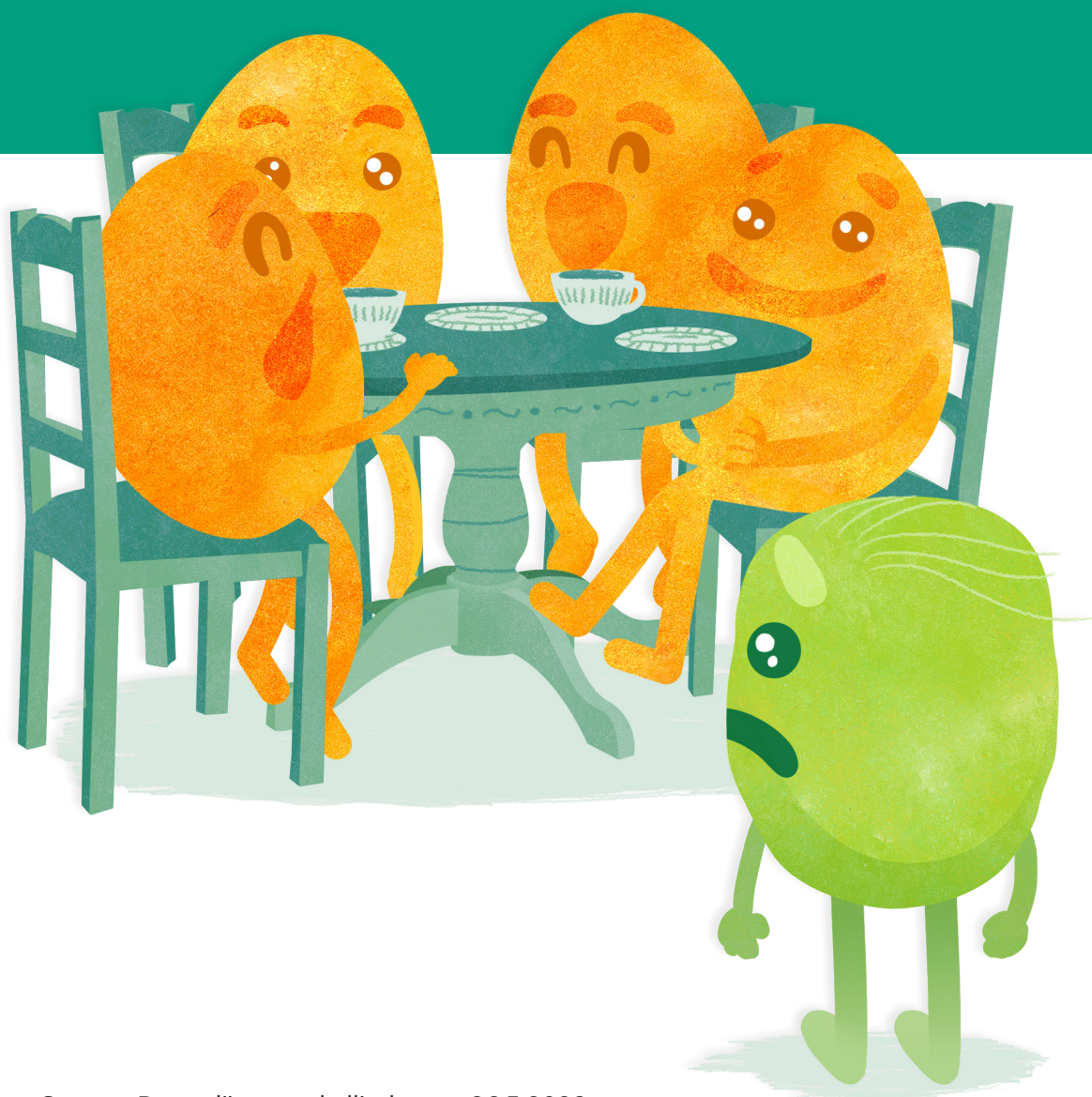

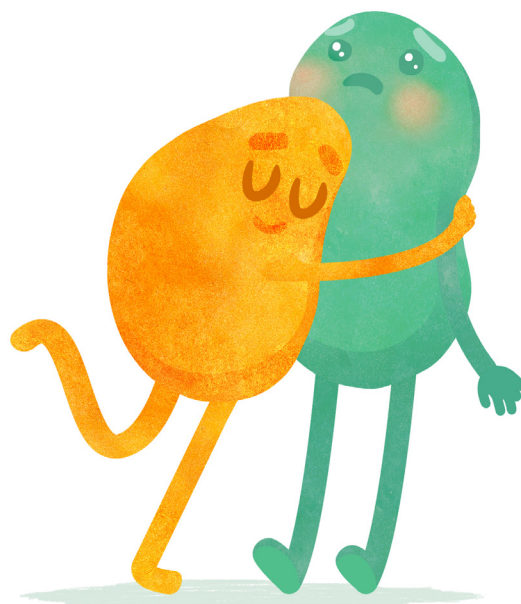
MONIÄÄNISESTI JA YHDENVERTAISESTI

Reumaliiton yhdenvertaisuus- ja tasa-arvosuunnitelma 2023

SISÄLTÖ

1. Johdanto	3
2. Keskeiset käsitteet	4
Yhdenvertaisuus ja tasa-arvo	4
Reilu ja oikeudenmukainen kohtelu	4
Positiivinen erityiskohtelu	4
Kohtuulliset mukautukset	5
Esteettömyys ja saavutettavuus	5
Syrjintä	5
Häirintä	6
3. Toimenpiteet yhdenvertaisuuden ja tasa-arvon edistämiseksi	6
3.1 Reumaliitto järjestönä	6
Johtaminen ja hallinto	7
Viestintä	7
Tapahtumien esteettömyys ja saavutettavuus	7
Koulutus	8
Häirintään ja syrjintään puuttuminen	8
Vaikuttamistoiminta	8
3.2 Reumaliitto työnantajana	9
Yhdenvertaisuuden edistäminen työsuhteissa ja työoloissa	9
Henkilöstöpolitiikka	10
4. Yhdenvertaisuuden toteutumisen seuranta Reumaliitossa	10
Lähteet	11

1. JOHDANTO

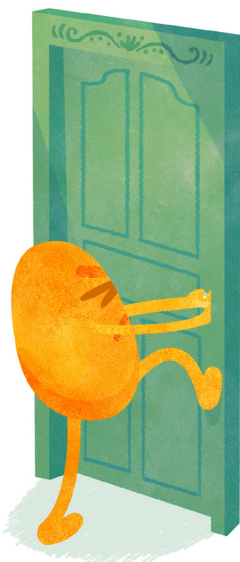
Reumaliitto toimii yhdessä reumasairaiden sekä muiden tuki- ja liikuntaelinsairaiden kanssa ja sen keskeinen tehtävä on edistää osaltaan pitkäaikaissairaiden yhdenvertaisuutta yhteiskunnassa. Yhdenvertaisuutta ja tasa-arvoa on tärkeää pitää esillä jatkuvasti eri toiminnan tasoilla ja näkökulmista. Reumaliitto huomioi yhdenvertaisuuden ja tasa-arvon toteutumisen edistämisen toiminnassaan niin jäsenyhdistysten, niiden jäsenten, rahoittajien kuin yhteistyökumppaneidenkin kanssa. Mitä yhdenvertaisempaa ja tasa-arvoisempaa Reumaliiton toiminta on, sitä laajemmin pystymme edistämään kohderyhmämme arjen sujuvuutta sekä heidän osallisuuttaan.

Nykyisten toimintatapojemme avoin tarkastelu voi helpottaa uusien jäsenten ja yhteistyökumppaneiden löytämistä ja kohtaamista. Reumaliiton tulee kaikin tavoin viestiä, että se on valmis kehittämään toimintojaan palvelemaan entistä moniäänisempää jäsenkuntaa. Erilaisilla ihmisillä on erilaista osaamista ja sen saaminen käyttöön on ensiarvoisen tärkeää.

Tässä yhdenvertaisuus- ja tasa-arvosuunnitelmassa reuma- ja muilla tuki- ja liikuntaelinsairauksilla tarkoitetaan Eulerin (Euroopan reumajärjestöjen kattojärjestö) määritelmää reuma- ja muista tuki- ja liikuntaelinsairauksista, joihin luetaan yli 200 erilaista sairautta, joita sairastavat lapset ja aikuiset. Niiden taustalla on usein immuunijärjestelmän toimintahäiriöitä, tulehduksia tai nivelten, lihasten ja luuston vähitellen tapahtuvaa heikentymistä. Monet näistä sairauksista on pitkäaikaisia ja pahenevat ilman hoitoa ajan myötä. Ne ovat tyypillisesti kivuliaita ja rajoittavat toimintakykyä sekä vaikuttavat elämänlaatuun. Vakavissa tapauksissa tule-sairaudet voivat johtaa merkittävään liikuntakyvyttömyyteen ja jopa vähentää elinajanodotetta.

Yhdenvertaisuus- ja tasa-arvosuunnittelun tarkoituksena on toteuttaa Reumaliiton strategiaa (2021-23) sekä arvoja, jotka ovat hyvinvointi, luotettavuus, yhteisöllisyys ja yhdenvertaisuus. Päämääränä on puuttua syrjiviin asenteisiin ja rakenteisiin sekä nostaa esiin asioita, jotka ovat tärkeitä yhdenvertaisuuden ja tasa-arvon edistämiseksi, jotta jokainen reuma- tai muuta tuki- ja liikuntaelinsairautta sairastava löytäisi paikkansa Reumaliiton ja siihen kuuluvien yhdistysten toiminnassa.

Yhdenvertaisuus- ja tasa-arvosuunnitelma on Reumaliiton tekemä suunnitelma siitä, kuinka se omassa toiminnassaan ja yhdistyksissään sekä työnantajana edistää yhdenvertaisuutta ja tasa-arvoa, sekä ehkäisee ja puuttuu syrjintään. Yhdenvertaisuus- ja tasa-arvosuunnitelma on työväline kaikille Reumaliiton ja sen jäsenyhdistysten luottamus- ja toimihenkilöille, jotka ovat avainasemassa siinä, miten yhdenvertaisesti ja tasa-arvoisesti järjestö ja yhdistykset toimivat. Luottamus- ja toimihenkilöt voivat päätöksillään vaikuttaa Reumaliiton rakenteiden ja yhteisten käytäntöjen yhdenvertaisuuteen ja tasa-arvoisuuteen. Tavoitteena on tarjota välineitä epäkohtien havaitsemiseen, jotta toiminnan kehittäminen yhä yhdenvertaisemmaksi ja tasa-arvoisemmaksi voisi toteutua.

2. KESKEISET KÄSITTEET

Yhdenvertaisuudesta ja tasa-arvosta säädetään eri laeissa, jotka on koottu oheiseen taulukkoon. Keskeisiä käsitteitä on avattu näiden lakien perusteella.

Yhdenvertaisuuteen ja tasa-arvoon perustuva lainsäädäntö

Perustuslaki	Yhdenvertaisuuslaki	Rikoslaki	Työsuhdelaki	Työturvallisuuslaki	Tasa-arvolaki
6§ Yhdenvertaisuus	6§ Syrjinnän kielto	11:11§ Syrjintä	2§ Tasapuolinen kohtelu ja syrjintäkielto	28§ Häirintä	7§ Syrjintä sukupuolen perusteella
- Muodollinen yhdenvertaisuus - Syrjinnän kielto - Tosiasiallinen yhdenvertaisuus	- Välitön syrjintä - Syrjinnän kielto - Häirintä - Ohje tai käsky syrjiä	47:3§ Työsyrjintä 47:3 a§ Kiskonnantapainen syrjintä 11:10§ Kiihottaminen kansanryhmää vastaan			- Välitön - Välillinen - Häirintä

Yhdenvertaisuus ja tasa-arvo

Suomen perustuslain mukaan yhdenvertaisuudella tarkoitetaan sitä, että kaikki ihmiset ovat samanarvoisia riippumatta heidän sukupuolestaan, iästään, alkuperästään, kielestään, uskonnostaan tai vakaumuksestaan, mielipiteestään, terveydentilastaan tai muusta henkilöön liittyvästä syystä.

Yhdenvertaisuudella ja tasa-arvolla tarkoitetaan kaikkien ihmisten samanarvoisuutta riippumatta ihmisen yksilöllisistä tekijöistä. Suomessa tasa-arvolaki keskittyy sukupuolten tasa-arvoon ja sukupuoli-identiteettiin sekä niiden edistämiseen. Yhdenvertaisuus on laajempi käsite ja siitä säädetään yhdenvertaisuuslaissa.

Reilu ja oikeudenmukainen kohtelu

Muodollisen yhdenvertaisuuden toteutuminen tarkoittaa sitä, että samanlaisessa tapauksessa ihmisiä tulee kohdella samalla tavoin ilman syrjintää. Tosiasiallisen yhdenvertaisuuden saavuttaminen tarkoittaa puolestaan, että joskus on myös poikettava samanlaisen kohtelun periaatteesta, jotta heikommissa asemassa olevien ryhmien tosiasiallinen yhdenvertaisuus toteutuisi. Tämä edellyttää niiden olosuhteiden muuttamista, jotka estävät yhdenvertaisuuden toteutumista.

Positiivinen erityiskohtelu

Positiiviseksi erityiskohteluksi kutsutaan heikommissa asemassa olevien ryhmien aseman parantamista ja olosuhteiden muokkaamista heidän tarpeitaan vastaavaksi, jotta heidän osallisuutensa olisi mahdollista.

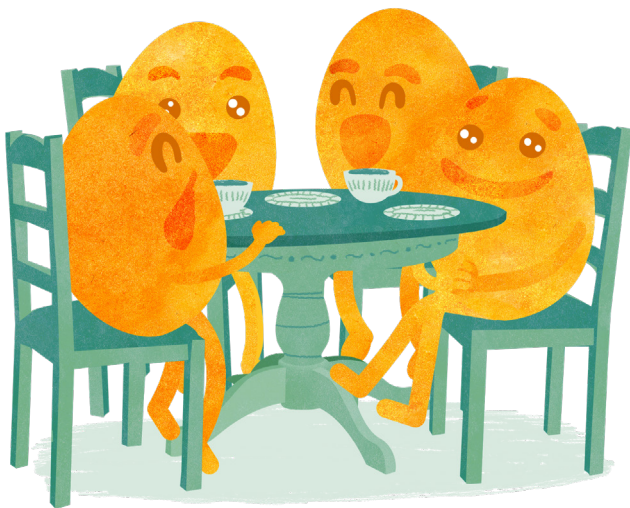
Positiivinen erityiskohtelu on oikeutettua, jos sen tarkoituksena on tosiasiallisen yhdenvertaisuuden edistäminen tai syrjinnästä johtuvien haittojen ehkäiseminen tai poistaminen. Positiivinen erityiskohtelu on näin ollen mahdollista myös muunlaisten kuin syrjinnästä johtuvien haittojen ehkäisemiseksi tai lievittämiseksi. Reumaliiton ja yhdistysten toiminnassa kannattaa huomioida aliedustettuina olevien ryhmien, esimerkiksi vaikeavammaisten, nuorten, miesten tai maahanmuuttajien tarpeet ja miettiä, minkälainen erityiskohtelu edistäisi heidän osallisuuttaan.

Kohtuulliset mukautukset

Kohtuullisilla mukautuksilla tarkoitetaan, että viranomaisen, koulutuksen järjestäjän, työnantajan sekä palveluiden ja tavaroiden tarjoajan on tarvittaessa tehtävä kohtuullisia mukautuksia. Niillä varmistetaan vammaisen henkilön asiointi-, koulutus-, työnsaanti- ja työssäkäyntimahdollisuudet sekä mahdollisuudet saada yleisesti tarjolla olevia palveluja ja tavaroita sekä suoriutua työtehtävistä ja edetä uralla yhdenvertaisesti muiden kanssa. Jos tarvittavia mukautuksia ei tehdä, voi kyseessä olla laissa kielletty syrjintä.

Esteettömyys ja saavutettavuus

Esteettömyydellä tarkoitetaan liikkumisen lisäksi näkemisen, kuulemisen, kommunikoinnin ja sähköisen viestinnän esteettömyyttä, toisin sanoen hyvää saavutettavuutta. Sillä tarkoitetaan rakennetun ympäristön toimivuutta sekä palveluiden ja viestinnän saavutettavuutta kaikkien käyttäjien kannalta. Esteettömyys voi olla myös sosiaalista ja taloudellista saavutettavuutta.

Saavutettavuus liittyy digitaalisiin, aineettomiin palveluihin kuten tietoon, verkkosivuihin, palveluihin ja asenteisiin. Saavutettavuusdirektiivissä saavutettavuudella tarkoitetaan, että verkkosivut ja mobiilisovellukset sekä niiden sisällöt ovat sellaisia, että kuka tahansa voisi niitä käyttää ja ymmärtää mitä niissä sanotaan.

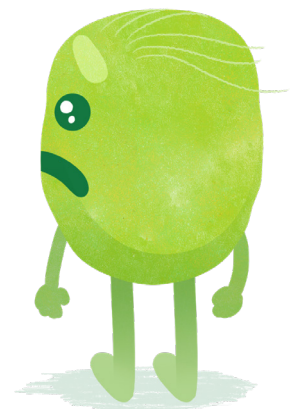
Saavutettavuus viestinnässä, tiedonsaannissa ja palveluissa merkitsee mahdollisuutta valita eri tapoja kommunikoida sekä saada tietoa ja palveluja. Esimerkiksi julkisten tahojen tarjoama tieto on saatavilla eri kanavien kautta, kuten sähköisessä ja painetussa muodossa.

Sosiaalinen saavutettavuus tai esteettömyys liittyvät asenteisiin, yhdenvertaisuuteen ja syrjimättömyyteen. Sosiaalinen saavutettavuus näkyy esimerkiksi asiakaspalvelutilanteissa myönteisenä ja arvostavana kohtaamisena. Taloudellisella saavutettavuudella viitataan esimerkiksi toimintaan, jossa osallistuminen on mahdollista ilman suuria kustannuksia.

Syrjintä

Syrjinnällä tarkoitetaan yhdenvertaisuuslain 6§ mukaan:

1. sitä, että jotakuta kohdellaan epäsuotuisammin kuin jotakuta muuta kohdellaan, on kohdeltu tai kohdeltaisiin vertailukelpoisessa tilanteessa (välitön syrjintä);
2. sitä, että näennäisesti puolueeton säännös, peruste tai käytäntö saattaa jonkun erityisen epäedulliseen asemaan muihin vertailun kohteena oleviin nähden, paitsi jos säännöksellä, perusteella tai käytännöllä on hyväksyttävä tavoite ja tavoitteen saavuttamiseksi käytetyt keinot ovat asianmukaisia ja tarpeellisia (välillinen syrjintä);
3. henkilön tai ihmisryhmän arvon ja koskemattomuuden tarkoituksellista tai tosiasiallista loukkaamista siten, että luodaan uhkaava, vihamielinen, halventava, nöyryyttävä tai hyökkäävä ilmapiiri (häirintä);
4. ohjetta tai käskyä syrjiä.

Koulutuksen, työn ja palvelujen saannin esteenä ei saisi olla henkilöön liittyvät tekijät, kuten syntyperä tai ihonväri. Suomen perustuslaissa yhdenvertaisuuden periaate viittaa sekä syrjinnän kieltoon että ihmisten yhdenvertaisuuteen lain edessä. Perustuslaki, yhdenvertaisuuslaki, tasa-arvolaki, rikoslaki ja työainsäädäntö tarkentavat syrjinnän kieltoa eri elämäalueilla.

Häirintä

Häirintä on kohtelua, joka loukkaa tarkoituksellisesti tai tosiasiallisesti henkilön ihmisarvoa luomalla kiellettyyn syrjintäperusteeseen liittyvää halventavaa, nöyryyttävää, uhkaavaa, vihamielistä tai hyökkäävää ilmapiiriä. Kyse voi olla esimerkiksi puheista, sähköpostiviesteistä, ilmeistä, eleistä tai epäasiallisen materiaalin esille laittamisesta tai muunlaisesta viestinnästä.

3. TOIMENPITEET YHDENVERTAISUUDEN JA TASA-ARVON EDISTÄMISEKSI

3.1 Reumaliitto järjestönä

Johtaminen ja hallinto

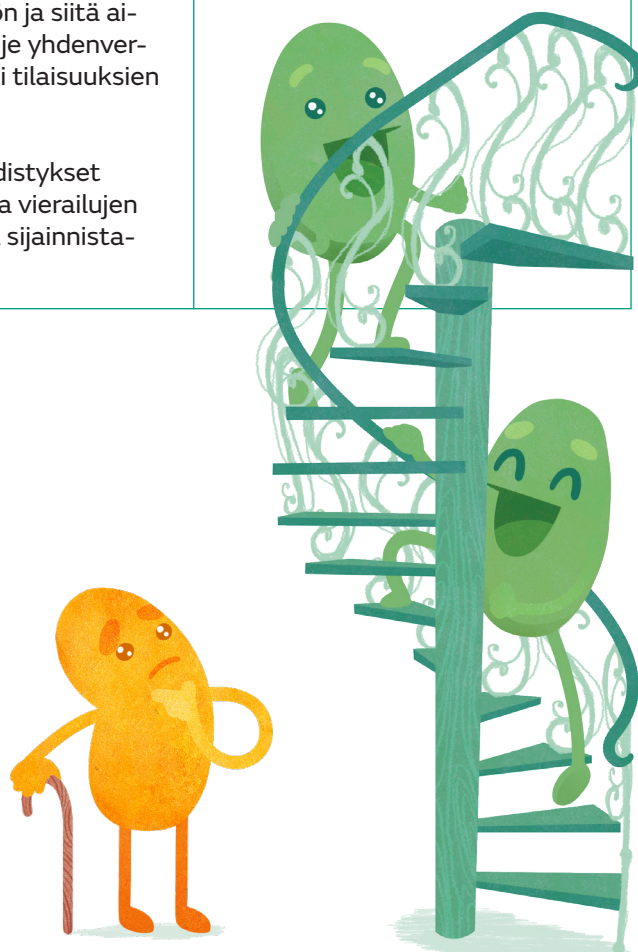
Tavoite	Toimenpiteet	Seuranta
- Reumaliitossa yhdenvertaisuutta ja tasa-arvoasioita kehitetään ja seurataan aktiivisesti. - Tunnistetaan vähemmistöjen tarpeet liiton sisällä. - Liiton päätöksenteko ja toimenpano on läpinäkyvää. - Liitto ja jäsenyhdistykset toimivat yhdessä saavuttaakseen yhteiset päämäärät. - Kokoukset on järjestetty helposti saavutettavaksi. - Liiton ja yhdistysten palvelujen saatavuus ja yhteyshenkilöiden saavutettavuus.	- Reumaliitossa toimii yhdenvertaisuus- ja tasa-arvotyöryhmä, joka koordinoi ja seuraa yhdenvertaisuuden toteutumista. Tehdään säännöllisesti yhteistyötä vähemmistöryhmiä edustavien järjestöjen kanssa. - Tehdään kerran strategiakaudessa yhdenvertaisuuskysely ja kysytään teemasta jäsentutkimuksissa ja soittokierroksilla. - Luottamushenkilövalinnat ja valintaprosessit tehdään läpinäkyviksi. - Yhdistyksiä ja jäseniä kuullaan päätöksenteossa. - Luottamushenkilöt ja henkilökunta osallistuvat toiminnan kehittämiseen. - Kokousten järjestämisessä huomioidaan esteettömyys ja saavutettavuus. Etäosallistuminen mahdollistetaan toimivilla etäyhteyksillä. - Palveluajankohdat tiedossa. - Yhteystiedot ja tehtäväkuvaukset saatavilla.	- Työryhmän kokoontumiset 2krt / vuosi, päätösten ja yhdenvertaisuuskyselyn, jäsentutkimuksen ja soittokierrosten toteutus ja seuranta. - Aukikirjoitetut valintaprosessit asianosaisten saatavilla. - Viestitään Reuma-lehdessä, yhdistyksen viestinnässä ja nettisivulla.

Viestintä

Tavoite	Toimenpiteet	Seuranta
- Reumaliiton viestintä on saavutettavaa ja monikanavaista. - Kaikessa viestinnässä otetaan huomioon yhdenvertaisuus ja saavutettavuus - Kaikkien tule- ja reumasairauksien huomioiminen toiminnassa ja viestinnässä	- Viestintäsuunnitelman päivittäminen ja seuranta. - Koulutetaan henkilöstöä saavutettavuuden toteuttamisessa viestinnässä. - Materiaalien tuottamisessa huomioidaan yhdenvertaisuus.	- Yhdenvertaisuuden huomioiminen viestintäsuunnitelmassa. - Työryhmä seuraa.

Tapahtumien esteettömyys ja saavutettavuus

Tavoite	Toimenpiteet	Seuranta
- Kaikilla reuma- ja tuki- ja liikuntaelinsairailla on mahdollisuus osallistua liiton ja yhdistysten toimintaan. - Liitolla ja yhdistyksillä on tietoa ja välineitä varmistaa tapahtumien esteettömyys ja saavutettavuus.	- Huomion kiinnittäminen tapahtumapaikkojen esteettömyyteen ja saavutettavuuteen, toimiviin etäyhteyksiin ja mahdollisuuteen avustajan käyttämiseen. - Yhdenvertaisuusmateriaaleja hyödynnetään tilaisuuksien järjestämisessä: Esteetön ympäristö-tarkistuslista; Ohjeet avustajan käyttöön ja siitä aiheutuviin korvauksiin; Ohje yhdenvertaisuuden toteutumiseksi tilaisuuksien järjestämisessä. - Liitto huomioi kaikki yhdistykset esimerkiksi koulutusten ja vierailujen järjestämisessä koosta ja sijainnista riippumatta.	- Tilaisuuksien palautekyselyt. - Materiaalit ovat helposti kaikkien saatavilla. - Tapahtumapaikkojen maantieteellinen seuranta.

Koulutus

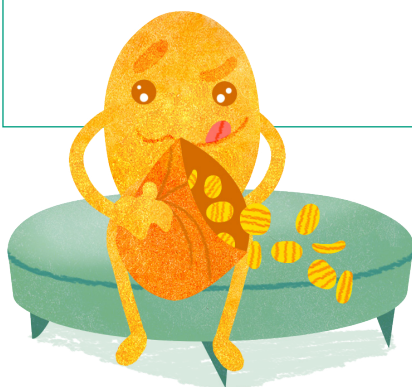
Tavoite	Toimenpiteet	Seuranta
- Reumaliiton koulutus toteutetaan monipuolisia menetelmiä käyttäen. - Koulutuspaikan valinnassa huomioidaan esteettömyys ja saavutettavuus. - Yhdistyksille tarjotaan koulutusta yhdenvertaisuuden edistämiseksi.	- Monipuoliset koulutusmenetelmät: Verkkokoulutus, etäluennot, videot, lähikoulutukset. - Materiaalit, paikka ja kustannukset ovat saavutettavia. - Järjestetään erillistä koulutusta yhdenvertaisuudesta ja otetaan teema esille myös muissa koulutuksissa.	- Oppimisstrategian toteuttaminen ja seuranta. - Koulutusten määrä ja koulutuspalautteet. - Järjestetään.

Häirintään ja syrjintään puuttuminen

Tavoite	Toimenpiteet	Seuranta
Liiton ja yhdistysten tilaisuudet ovat syrjinnästä vapaita.	Tilaisuuksien alussa käytännön ohjeet, miten häirintä- tai syrjintätilanteissa toimitaan.	Tietoon tulleet häirintätapaukset kirjataan anonyymisti.

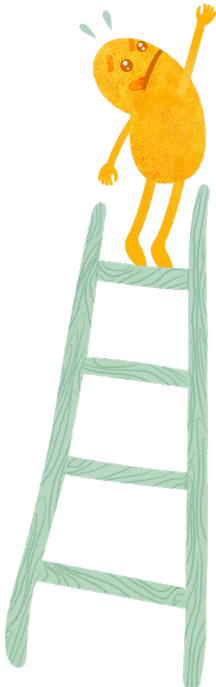
Vaikuttamistoiminta

Tavoite	Toimenpiteet	Seuranta
Vaikutetaan tule-sairaiden yhdenvertaisuuden toteutumiseen valtakunnallisesti, alueellisesti ja paikallisesti.	- Reumaliitto vaikuttaa valtakunnallisesti, esimerkiksi verkostoituu muiden järjestöjen kanssa ja seuraa yhdessä lainsäädäntöä ja tekee kannanottoja ja kokoaa eduskuntaan TULES-ryhmän. - Reumaliitto verkostoituu hyvinvointialueilla ja tukee alueellisten ja paikallisten vanhus- ja vammaisneuvostojen jäseniä. - Reumaliitto tukee jäsenyhdistyksiä paikallisessa vaikuttamisessa ja tarjoaa materiaaleja ja koulutusta vaikuttamistyöstä.	Reumaliiton hallitus ja yhdenvertaisuustyöryhmä seuraavat.

3.2 Reumaliitto työnantajana

Yhdenvertaisuuden edistäminen työsuhteissa ja työoloissa

Tavoite	Toimenpiteet	Seuranta
• Yhdenvertaiset työsuhteen ehdot ja palkkatasa-arvo • Rauhalliset ja turvalliset puitteet työtehtävien suorittamiseksi. • Työterveys. 	• Reumaliitto on järjestäytynyt Hyvinvointiala, HALI ry:hyn, joka edustaa yksityistä sosiaali- ja terveysalaa sekä varhaiskasvatuksen palveluja tuottavia yrityksiä ja järjestöjä. Liitto noudattaa Terveyspalvelualan työehtosopimusta. Liitossa on tehty paikalliset sopimukset liukuvasta työajasta ja etätyöstä, jotka tuovat lisää joustavuutta työn suorittamiseen ja suorittamispaikkaan. Noudatetaan työehtosopimuksen vaatimusryhmittelyä ja muita ohjeistuksia palkoista sovittaessa. Yhdenvertaisuus huomioidaan myös perehdytyksessä ja työsuhteen päättyessä. • Työsuojelun periaateohjelma. • Toimintaohje asiallisen kohtelun edistämiseksi. • Häirintään puuttuminen. • Liiton työntekijöille on nimetty työterveyshuollossa moniammatillinen tiimi (työterveyslääkäri, työterveyshoitaja sekä työterveyslääkärin arvion perusteella myös erikoisalääkärin, työfysioterapeutin ja psykologin konsultointimahdollisuus). Liitossa noudatetaan varhaisen puuttumisen periaatetta.	• Liitossa toimii ERTO:n, SuPer:in ja Tehy muodostaman terveys- ja sosiaalialan neuvottelujärjestön luottamushenkilö. • Henkilöstökysely • Hyvinvointikysely • Yhdenvertaisuuskyselyt • Johtoryhmän arviot kehityskeskusteluissa ja tarvittaessa luottamusmiesmenettelynä. • Liitossa toimii työsuojelutoimikunta. • Työterveyshuollon toteutusta ohjaa yhdessä työterveyshuollon kanssa laadittu toimintasuunnitelma, ja se arvioidaan yhdessä työterveyshuollon kanssa kerran vuodessa, jolloin valitaan painopisteet seuraavalle vuodelle samalla kun työterveyshuolto antaa raportin havainnoistaan henkilökunnan työterveyden toteutumisesta.

henkilöstöpolitiikka

Tavoite	Toimenpiteet	Seuranta
• Reuma- ja muita tuki- ja liikuntaelinsairauksia sairastavien työllistymisen edistäminen liitossa. • Lisätään työntekijöiden ymmärrystä yhdenvertaisuus- ja tasa-arvoasioista ja korostetaan sitoutumista yhdenvertaisuuden edistämiseen.	1) Kokemuksellinen tieto reuma-/tu- le-sairaudesta luetaan eduksi työntekijän kokonaissoveltuvuutta työtehtävään arvioitaessa. 2) Selvitetään mitä työvoimapolitiittisia keinoja on käytettävissä osatyökykyisten työllistymisessä ja otetaan niitä tehokkaampaan käyttöön. 3) Tarjotaan aktiivisesti ammatillisen kuntoutumisen työkokeiluja reuma- ja muita tuki- ja liikuntaelinsairauksia sairastaville. • Rekrytointitilanteessa selvitetään hakijoiden sitoutuminen yhdenvertaisuuden ja tasa-arvon edistämiseen. • Pidetään yhdenvertaisuuteen liittyvä koulutustuokio henkilökunnalle ja esitellään valmistuneet materiaalit.	• Johtoryhmä seuraa. • Sisällytetään kysymys työhaastattelurunkoon. • Aihetta pidetään esillä henkilöstön yhteisissä päivissä.

4. YHDENVERTAISUUDEN TOTEUTUMISEN SEURANTA REUMALIITOSSA

Tämä yhdenvertaisuus- ja tasa-arvosuunnitelma tarkistetaan valtuustokausittain. Kulloinkin voimassa oleva Reumaliiton strategia ohjaa suunnitelman toteuttamista. Strategiassa 2021-23 yhdeksi arvoksi on nostettu yhdenvertaisuus.

Suomen Reumaliiton toimintaympäristön ja yhdenvertaisuuden tilaa kartoitetaan säännöllisesti erillisillä yhdenvertaisuuskyselyillä, sekä kysymällä asiasta jäsentutkimuksissa ja yhdistysten soittokierroksilla. Seurannan tulokset tuodaan luottamusjohdon, työntekijöiden ja jäsenistön tietoon. Mahdollisiin epäkohtiin puututaan heti, reumayhteisölle järjestetään tarvittavaa koulutusta sekä materiaaleja yhdenvertaisuuden edistämiseksi. Yhdenvertaisuus- ja tasa-arvotavoitteet huomioidaan vuosittain toiminnan suunnittelussa ja niiden toteutumista seurataan osana työsuunnittelua. Samassa yhteydessä kehitetään yhdenvertaisuutta ja tasa-arvoa kuvaavia mittareita. Yhdenvertaisuus- ja tasa-arvoraportointi liitetään osaksi järjestön normaalia seuranta- ja raportointijärjestelmää.

Kyselytulokset vuosilta 2021-22 osoittivat, että Reumaliiton yhdistystoiminnassa yhdenvertaisuus toteutuu pääosin. Parhaimmalla tolalla ovat fyysisen esteettömyyden ja saavutettavuuden edistäminen ja taloudellisen eriarvoisuuden vähentäminen. Sen sijaan vaikeavammaisuuteen, seksuaaliseen suuntautumiseen, sukupuoli-identiteettiin sekä etniseen ja/tai kansalliseen alkuperään liittyvä yhdenvertaisuus ovat jääneet vähemmälle huomiolle. Yhdistyksen toiminta ei aina ole aidosti yhdenvertaista ja kutsuvaa ulkopuolisuutta kokevien ihmisten näkökulmasta. Osin epäkohtia on vaikea huomata siksi, että joidenkin vähemmistöjen puuttumista toiminnasta ei nähdä. Jatkossa ulkopuolisuutta kokevien ihmisten mukaan saamiseen pitää kiinnittää huomiota ja kehittää välineitä näiden ryhmien osallisuuden lisäämiseksi.

Selvityksissä näkyy lisäksi reuma- ja muita tuki- ja liikuntaelinsairauksia sairastavien yhdenvertaisuutta uhkaavia asioita yhteiskunnassa, joista erityistä huolta herättävät hoitopolkujen toimivuus ja puutteet työelämän joustoissa.

LÄHTEET

- Yhdenvertaisuussuunnittelun opas. Sisäasiainministeriön julkaisu 10/2010
- Kop kop – pääseekö sisään? Yhdenvertaisen järjestötoiminnan opas urheilu- ja nuorisojärjestöille.
- Sisäasiainministeriön julkaisu 28/2011
- Suomen Reumaliitto ry:n strategia 2018–2020; 2021–2023
- Yhdenvertaisuus sosiaali- ja terveysalan monikulttuurisessa työyhteisössä.
- Suomen Reumaliiton jäsenkysely 2018, 2022, Innolink
- Invalidiliitto. Saavutettavuus.
- Vammaisten ihmisten oikeuksien julistus
- YK:n Yleissopimus suomeksi

Verkkosivut:

- [Yhdenvertaisuus.fi](https://yhdenvertaisuus.fi)
- [Invalidiliitto. Esteettöyys](https://invalidiliitto.fi/esteettöyys)
- [Yhdenvertaisuuden kertomus eduskunnalle. 2022](https://yhdenvertaisuudenkertomus.fi/kertomus-eduskunnalle-2022)
- [Esteettömän koulutuksen järjestäminen -tarkistuslista](https://yhdenvertaisuudenkertomus.fi/esteettoman-koulutuksen-jarjestaminen-tarkistuslista)
- [Yhdenvertaisuuden arviointi](https://yhdenvertaisuudenarviointi.fi)

Reilu
Reumaliitto

 reumaliitto.fi @suomenreumaliitto
 info@reumaliitto.fi @reumaliitto
 @suomenreumaliitto Suomen Reumaliitto

 Suomen Reumaliitto ry
Iso Roobertinkatu 20-22 A
00120 Helsinki
Vaihde: (09) 476 155

Reilu Reumaliitto

Yhdenvertaisuus ja tasa-arvo ovat olleet ja ovat tulevaisuudessakin tärkeät arvot Reumaliiton ja sen jäsenyhdistysten toiminnassa. Keskeinen tehtävämme on edistää osaltamme pitkäaikaissairaiden yhdenvertaisuutta yhteiskunnassa. Päämääränä on puuttua syrjiviin asenteisiin ja rakenteisiin sekä nostaa esiin asioita, jotka edistävät jokaisen reuma- tai muuta tuki- ja liikuntaelinsairautta sairastavan mahdollisuutta toimia yhdenvertaisena yhteisöissään.

Tämän suunnitelman tarkoituksena on vahvistaa yhdenvertaisuutta ja tasa-arvoa myös kiinteänä osana liiton toimintakulttuuria, jotta kaikki reuma- ja tule-sairaat löytäisivät paikkansa Reumaliiton ja siihen kuuluvien yhdistysten toiminnassa. Suunnitelmassa on asetettu tavoitteita ja toimenpiteitä, joilla yhdenvertaisuuden toteutumista voidaan seurata ja arvioida.

Kuvat: Esa-Pekka Niemi

